

ת"פ 15172/01/16 - מדינת ישראל נגד ליאור שמו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 15172-01-16 מדינת ישראל נ' שמו(עציר)

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד הרצוג וחבר
נגד
הנאשם ליאור שמו
ע"י ב"כ עו"ד טליה גרידיש

גזר דין

השתלשלות ההליך:

- ביום 19.6.17, במסגרת הסדר טיעון דיוני ללא הסכמות עונשיות שהוצגו לבית המשפט, הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן והורשע מפי חברתי, כב' הש' בן-ארי, בעבירות הבאות:
 - גידול סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים;
 - החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) בצירוף סעיף 7(ג) רישא לפקודה הנ"ל;
- הנאשם הופנה בהסכמה לשירות המבחן והתקבלו בעניינו תסקירים מיום 7.12.17 ומיום 27.11.18: השירות המליץ על ביטול הרשעתו של הנאשם ועל חיובו בצו מבחן וצו של"צ בהיקף של 220 שעות.
- ביום 16.12.18 טענו הצדדים לעונש, והיום השלימה ב"כ המלומדת של הנאשם את טיעוניה:

התביעה עמדה על מתחם הענישה המחמיר ההולם מקרה זה, אך לנוכח מחלוקת מה בדיוק הוסכם בהסדר ויצירת הסתמכות של הנאשם על מה שהובן והוסכם, הסכימה להגביל עתירתה לעונש עיקרי של שישה חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות.

ההגנה ביקשה לבטל את הרשעתו של הנאשם ולחייבו בצווי מבחן ושל"צ, כהמלצת שירות המבחן.
- ביום 18.12.18 ניתנה החלטתי, בה נדחתה עתירת ההגנה לביטול הרשעתו של הנאשם והנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות. ביום 30.01.19 מסר הממונה כי מצא את הנאשם כשיר לריצוי מאסר בעבודות שירות.

מעשי הנאשם:

1. במועד לא ידוע טרם מעצרו ביום 4.1.16, שכר הנאשם דירת מגורים כדי להפכה לאתר לגידול קנבוס והתקין בה "מעבדת סמים" שנפרסה בחדרי הדירה וכללה בין היתר 86 אדניות, אוהל ברזנט, מאוורר, חמש מנורות חימום גדולות, חמישה מווסתי חשמל, שני לוחות חשמל, שלושה מסנני אוויר, שלושה צינורות למיזוג אוויר, יריעות 'נייר כסף' לחיפוי הרצפה, שנאי דיגיטלי, מד חום, מסנן מים, מערכת השקיה, רשת לייבוש צמחי הסם, שני משקלים אלקטרוניים וחומרי דישון [לוחות תצלומים, תע/2].
2. באמצעות הציוד הנ"ל גידל הנאשם בדירה קנבוס, אותו הפיק והחזיק שלא לשימושו העצמי: על רשת הייבוש נמצא סם במשקל 5,520 גרם נטו, באחת האדניות נמצא שתיל סם שמשקלו 7.54 גרם, ועוד נמצא בדירה סם במשקל 288.15 גרם נטו.

נסיבות הקשורות במעשי העבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. כידוע, פגיעתם של הסמים בחברה אינה נקודתית, אלא משתרעת על מרחבים וזמנים נרחבים: נפגע הצרכן המתמכר, נפגעת משפחתו, נפגעים אלו הניזוקים מפעילותו הפלילית של הצרכן המבקש לספק את הדחף לסם, ובנוסף - מעגלי היצור והשיווק של הסם מייצרים כשלעצמם פעילות עבריינית הנלווית לעצם העיסוק בסם, והרווחים העצומים מגיעים לעתים קרובות לארגוני פשע וטרור ומאפשרים את פעילותם הפוגענית.
2. במקרה דנן מדובר בגידולו של סם "קל" מסוג קנבוס, כך שחלקם של הנזקים המלווים את העיסוק בסמים אחרים אינם רלוונטיים. עם זאת, גם פעילות זו אסורה ומזיקה, אף מעשירה ומשמשת דלק-מניע לגורמים עברייניים, ויש אפוא לתת משקל להיקפי הנזק, הפוטנציאלים והקונקרטיים, שהם תולדה של מספר השתילים וכמות הסם.
3. מדובר בביצוע עבירה מתוכננת, תוך השקעת מחשבה ומשאבים, שהניבה שתילים רבים וכמות סם ניכרת. הנזק הקונקרטי שבהפצה או צריכה של הסם נמנע, הודות ללכידתו של הנאשם, והנזק הפוטנציאלי רב הוא בהתחשב בכמות השתילים שעתידיים היו לגדול לתפארת לנוכח השקעתו של הנאשם בטיפולם.
4. הסיבות לביצוע העבירות:
 - א. לנוכח משקל הסם שנתפס, על הנאשם להרים נטל כבד ולהפריך חזקה הקבועה בפקודת הסמים, ובכך כשל לחלוטין, כמפורט להלן;
 - ב. בניגוד להודאתו, הנאשם טען כי גידול הסם נועד לצריכתו העצמית, לשם הקלה על תסמיניה של מחלה כרונית ממנה הוא סובל (קדחת ים תיכונית משפחתית, FMF), שגורמת לכאבי בטן קשים [תסקיר 7.12.17, מסמכים נע/1];
 - ג. עוד טען הנאשם כי נהג להשתמש בסם גם לצורך הירגעות, מחמת העומס הרגשי שכרוך במצבם של אמו ושל אחד מאחיו, הסובלים מדיכאון קליני [שם, מסמכים נע/2];
 - ד. הנאשם לא הוכיח את השימוש הנטען בסם שגידל ושהפיק, ובוודאי שלא הראה כי השימוש הבלבדי בסם היה לצרכים רפואיים. עוד אומר בזehירות, שהמסמכים הרפואיים שהציג הנאשם לשירות המבחן ושהוגשו לבית המשפט [נע/1] אינם מלמדים על אקוטיות חריגה ואף אינם מעודכנים, שכן מדובר ב"אישור רפואי" לקוני

ומספר אישורי מחלה, כולם מתחילת שנת 2017;

ה. הנאשם לא הראה את המקור ממנו נלקחו הכספים הנחוצים לשכירת הדירה ולרכישת הציוד והסם (שתילים או זרעים), וכמובן גם לא הסביר איך הגיעו השתילים או הזרעים לידי;

ו. הנאשם גם לא הבהיר מדוע נקט בדרך עבריינית דווקא, ולא בדרך המלך של מרשם רפואי ואישור שימוש;

ז. ועל כל-זאת - הטענות נשמעו מפי הסניגורית המלומדת, כשהנאשם עצמו לא העיד; וכן מפי הנאשם טרם גזר הדין, כשטענותיו העובדתיות אינן יכולות לשמש בסיס לקביעת ממצאים, בהיעדר האפשרות להעמיד דבריו במבחן החקירה הנגדית. ללא עדותו של הנאשם וההזדמנות לחקירה נגדית, לא מתקיים בסיס ראיתי לטענות אלו (ועוד ראו סעיפים 40(ב)(2) ו-40(ד) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, והלכה שנפסקה בע"פ 4215/18 ח'טיב נ' מ.י. (2018));

ח. כיון שכך, נדחית טענת הנאשם, והמשמעות היא שהסיבה לביצוע העבירות היא הסיבה השכיחה והרגילה - הרצון להשתמש בסם ולהפיצו תמורת טובת הנאה;

ט. גם לו היתה טענתו של הנאשם מוכחת ומתקבלת, לא היה בכך כדי להקל בחומרת מעשיו: אין לקבל, ולו במעט, דרך זו של פתרון פלילי ומזיק לבעיות אישיות וכלכליות. לעניין זה השוו דברים שנאמרו בעפ"ג 39588-03-14 דגן נ' מ.י. (2014):

אפילו היינו מקבלים שהמערער סובל מבעיות רפואיות שונות וכי השתמש בשל כך בסמים, לא היה בכך לשנות את מסקנתנו. המערער איננו יכול לעשות דין לעצמו, להחזיק מעבדה לגידול סם ולגדל סמים בהיקף של קרוב ל-3 קילו, כל זאת על דעת עצמו וכדי לשרת את מטרותיו. אם סבור המערער כי הוא זכאי להשתמש בסם בשל מחלותיו, יתכבד ויפנה להליך הקבוע בחוק בנושא זה ויקבל אישור לקניית הסם.

ועוד ראו ת"פ 5391-02-14 מ.י. נ' חנא (2015) ות"פ 15425-02-14 מ.י. נ' גילוני (2015).

5. זה מכבר נקבע, כי סוג גידול זה הפך ל"מכת מדינה"^[1]: אין לטעות בגידול שבהיקף התופעה בעירנו ובמחוזנו, שהפכו באופן בלתי-צפוי למרכז של חקלאות משוכללת ומכניסה, כפי שניתן להסיק מריבוי המקרים המובאים לבית המשפט, ואף תוך זהירות והתחשבות בהטיות אפשריות (כגון עליה ביכולות ובהיקפי אכיפה). כך ראו עפ"ג 12819-11-15 מ.י. נ' בן-צבי (2015), עפ"ג 17796-10-14 מ.י. נ' דדון (2015) עפ"ג 31126-05-14 מ.י. נ' חריט (2015), עפ"ג 24376-07-14 מ.י. נ' עמר (2015) ועפ"ג 46738-09-14 מ.י. נ' צקבאשווילי (2014) - ענייניהן של שתיים ושלוש מעבדות סמים מסוג זה מובאים מדי שבוע בפני ערכאת הערעור בבית המשפט המחוזי בתל-אביב - יפו, כאמור בפסיקתו; וממחוזות אחרים - ת"פ (מרכז) 21059-03-16 מ.י. נ' איליספוב (2017) וע"פ (מחוזי חיפה) 42358-10-14 גיא נ' מ.י. (2015).

6. מדיניות הענישה שנקבעה על-ידי בית המשפט העליון ונוהגת בכל הערכאות, לעניין גידול קנבוס בסדרי גודל של קילוגרמים ספורים, מחייבת מאסר בפועל, בין שישה חודשי מאסר בכליאה ועד לשנתיים (וראו למשל ת"פ (מחוזי ת"א) 40182/05 מ.י. נ' מטיס (2006), עניין דגן הנ"ל, ת"פ 17043-07-13 מ.י. נ' עמר (2014) ופסק הדין

בעפ"ג 24376-07-14 **עמר נ' מ.י.** (2015), ת"פ 34134-01-15 **מ.י. נ' ארוסי** (2017) לרבות האסמכתאות המובאות בו), ת"פ 13065-08-15 **מ.י. נ' דרורי** (2018)).

7. לנוכח האמור, ובהתחשב במשקל הסם שנתפס, יקבע מתחם העונש ההולם בין שמונה לבין 24 חודשי מאסר, כעונש עיקרי.
8. הסיגורית המלומדת ליקטה ביסודיות גזרי-דין ופסקי-דין בהם חויבו נאשמים בענישה שאינה מגיעה כדי כליאה, במקרים דומים ואחרים: הפסיקה, הנוגעת לחיים עצמם, משקפת גם את גיוונם; תמיד ניתן למצוא הכרעות מקצה זה ומקצה זה של מרחב שיקול הדעת, אולם ברור שעיקרה של הלכה הוא כפי שפורט לעיל.
9. שיחק לנאשם מזלו, וללא כל נתון שניתן להוסיף לזכותו זכה בהקלה עונשית חריגה, שאין לה כל הצדקה עניינית, וניצל מכליאה לה הוא ראוי עקב מעשיו.

שיקולי הטלת העונש:

1. הנאשם יליד 1974, כבן 44 כיום, נשוי ואב לשלושה ילדים, עובד כמנכ"ל בחברת הייטק [חוזה העסקה, נע/5]. מוצא הנאשם במשפחה נורמטיבית, שנאלצת להתמודד עם דיכאון קליני בו לוקים האם ואחד מאחיו של הנאשם [אישורי מל"ל, נע/2]. הנאשם שירת בצבא, למד בטכניון ולאורך השנים עבד והתקדם בחברות הייטק.
2. אין לנאשם עבר פלילי.
3. הנאשם לקה במחלה הנ"ל שהתפרצה כשהיה בטיול בחו"ל לאחר שחרורו, ומצא כי הקנבוס מקל על כאבי הבטן הקשים והממושכים מהם הוא סובל [מסמכים, נע/1]. לדבריו, הסותרים את הודאתו, גידל הנאשם את הסם לצריכתו העצמית, כדי לחסוך בעלויות ולהתרחק מסוחרי סמים - טענה אותה דחית, כמפורט לעיל.
4. חשיפת מעשיו וההלם שבמעצר הובילו את הנאשם להבנה של משמעות מעשיו ולזעזוע מטלטל. הנאשם חש בושה וחרטה, ומצר על הפגיעה הרגשית בילדיו שנזקקים לטיפול רגשי [מסמכים, נע/3]. הנאשם מסר לשירות המבחן שהפסיק את השימוש בסם ואימץ אורח חיים ספורטיבי, וביטא רצון להשתלב בטיפול רגשי. בדיקות סמים מצאו כי הנאשם אינו משתמש בסמים [אישורים, נע/4].
5. שירות המבחן התרשם כי לנאשם מערכת ערכים תקינה ונורמטיבית, שהסתבך בעבירות בשל כאבים וחרדות שליוו אותו, ושהחשיפה והמעצר היוו גורם מרתיע. השירות מצא כי הסיכון להישנות עבירות הוא נמוך, והמליץ על ענישה שיקומית של צו מבחן וצו של"צ. עוד המליץ השירות על ביטול ההרשעה, מחמת החשש לפגיעה בתפיסתו העצמית של הנאשם.
6. והנה, על-אף יכולתו של הנאשם לשכנע את שירות המבחן בדבר "מוטיבציה גבוהה" להשתלבות בטיפול, לא פנה הנאשם לטיפול כלשהו במהלך התקופה שחלפה מעת חשיפת המעשים, ואף לא במהלך השנה שחלפה מאז התסקיר הראשון. בחינה של המציאות לאשורה מעלה כי הנאשם לא שילב עצמו ולא שולב בכל טיפול שהוא עד לאחרונה (למען הדיוק - לאחר הטיעונים לעונש ובמהלך הדחייה לשם קבלתה של חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות (היש הצתה מאוחרת מזו, המעידה היטב הן על המניע להשתלבות בטיפול והן על מידת הכנות

שברצון בטיפול?). הנאשם לא עבר עד-עתה את אותו שינוי לבבות שיכול להצדיק חריגה מסוג זה ("אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה", לפי הלכה שנפסקה בע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מ.י.** (2018)), ולמעשה הנאשם מבקש לשוב לשגרת חייו ללא שינוי.

7. כאמור לעיל, עונשו הראוי של הנאשם הוא מאסר בכליאה, אך אקבל את עמדת התביעה מנימוקיה ולא אעשה עצמי "קטגור-על". עונשו העיקרי של הנאשם יהא מאסר לריצוי בעבודות שירות, ולצדו יוטלו מאסר מותנה והתחייבות לתוספת הרתעה, וכן קנס המחויב מטיב העבירה בנסיבותיה (וראו למשל עפ"ג 30016-07-17 **מ.י. נ' קנוש** (2017)). לנוכח הפסקת השימוש בסם תוטל פסילה מותנית בלבד, כעתירת הסניגורית המלומדת.

חילוט קטנוע:

בכתב האישום הודיעה התביעה כי תבקש לקבוע שהנאשם הוא "סוחר סמים" ולחלט שני כלי רכב שנתפסו מחזקתו - מכונית וקטנוע. הצדדים הסכימו כי המכונית תושב לחזקת הנאשם ללא כל מגבלה, והקטנוע יחולט. בנסיבות אלו אין צורך בקביעה שהנאשם הוא "סוחר סמים", והסכמת הצדדים תכובד.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות מיום 07.03.19 במרכז לקשיש ראש העין. הממונה יוכל להורות על בדיקות סמים לנאשם, לרבות בדיקות פתע. תשומת-לב הנאשם להוראות ולהתראות שבחוות דעתו של הממונה, לרבות האפשרות של הפסקה מנהלית של העבודות וכליאתו ליתרת התקופה;

ב. ארבעה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע;

ג. קנס בסך 30,000 ₪ שישולם עד ליום 1.4.2019 ויועבר לזכות קרן הסמים, או שלושה חודשי מאסר תמורתו. בקשות לדחייה נוספת של מועד תשלום הקנס או לפריסתו לתשלומים ניתן להגיש למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות;

ד. התחייבות בסך 3,000 ₪ למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע. לא תיחתם ההתחייבות, ייאסר הנאשם למשך חודשיים;

ה. שישה חודשי פסילה על-תנאי למשך שנתיים מהיום, מלנהוג או לקבל רישיון נהיגה;

ו. בהסכמה, יחולט קטנוע מ.ר. 25-591-74, ואף זאת לזכות קרן הסמים;

הוראות נלוות:

א. מוצגים ותפוסים: סמים וכלי גידול יושמדו; קטנוע יחולט כאמור לעיל; רכב מ.ר. 19-637-66 יושב לנאשם בהסכמה ותוסר כל מגבלה על עבירותו; כל מוצג אחר יועבר להכרעה פרטנית של קצין משטרה;

ב. פיקדון בתיק מ"ת 15177-01-16 יושב לנאשם;

ג. עותק גזר הדין יועבר לידיעת שירות המבחן והממונה על עבודות השירות;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי ותך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' אדר א' תשע"ט, 10 פברואר 2019, במעמד הצדדים.

[1] ההלכה הפסוקה מאפשרת לערכאה הדיונית, הנחשפת למספר גדול של כתבי אישום ותיקים דומים, מרווח שיקול דעת וגמישות להסיק מסקנות אודות התגברותה של תופעת פשיעה בתחום עבריינות מסוים, אף אם לא הובאו לפניה נתונים עובדתיים חד משמעיים (ע"פ 4841/13 ספי נ' מ.י. (2014), ע"פ 5535/12 כאברי נ' מ.י. (2013), וע"פ 3160/12 כריסטיאן נ' מ.י. (2013));